

แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก
ของชุมชนนักปฏิบัติสตูดิโอ(Studio Media)
วันศุกร์ ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)
หน่วยงาน ชุมชนนักปฏิบัติหน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายชื่อสมาชิก

คุณเอื้อ	ผศ.นิวัตร	จารุวาระกุล
คุณอำนาจ	นายเพชร	สายเสน
คุณลิขิต	น.ส.ร็องนงค์	ชมปรีดา
คุณกิจ	นายมงคล	ชนะบัว
คุณประสาน	น.ส.ณัฐริกา	คล้ายสงคราม

สมาชิกในกลุ่ม

๑. น.ส.ปริญญ์	โชคอุดมไพศาล
๒. น.ส.พัฒนาพร	ดอกไม้
๓. นายกฤษณ์	จำนงนิตย์
๔. นายปฐมพงศ์	จำนงค์ลาภ
๕. นายกิตติ	แย้มวิชา
๖. น.ส.วันธนา	แก้วผาบ
๗. น.ส.ดลวรรณ	สุทธิวัฒนกำจร
๘. น.ส.ปัญญาพร	แสงสมพร
๙. น.ส.สุวดี	บัวสุวรรณ
๑๐. นายภาณุพงศ์	พันธ์บัวหลวง

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
นายมงคล ชนะบัว	เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก (ดังรายละเอียดแนบท้าย)	<p>เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก</p> <p>พื้นฐานการถ่ายภาพน้ำตก</p> <p>การถ่ายภาพน้ำตกจะมีหลักการใหญ่ ๆ อยู่ นอกเหนือไปจากเรื่องของทิศทางของแสง และการจัดองค์ประกอบ คือ</p> <p>๑. การเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์</p> <p>เตอร์ หลักการพื้นฐานคือ ความเร็วชัตเตอร์สูงจะหยุดสายน้ำให้นิ่ง ส่วนความเร็วชัตเตอร์ต่ำจะทำให้สายน้ำดูพลิ้วไหวและนุ่มนวลเป็นหลัก ระดับความเร็วชัตเตอร์ที่ทำให้สายน้ำหยุดนิ่งหรือพลิ้วไหวไม่สามารถระบุออกมาได้ว่าเป็นเท่าไร เพราะขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น ปริมาณน้ำ ความเร็วของสายน้ำเลนส์ที่ใช้ เป็นต้น ถ้าสายน้ำไหลเร็ว รุนแรง น้ำมีปริมาณมาก หรือใช้เลนส์เทเลโฟโต้ การจะจับภาพให้หยุดนิ่งจะต้องใช้ความเร็วชัตเตอร์ที่สูงมาก เช่น ๑/๑,๐๐๐ วินาที เป็นต้น ในขณะที่สายน้ำซึ่งไหลเอื่อยอาจจะใช้ความเร็วชัตเตอร์เพียง ๑/๑๒๕วินาทีก็สามารถหยุดภาพได้ สำหรับมือใหม่ควรจะเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์ไว้หลาย ๆ ระดับจะได้มีรูปให้เลือกหลาย ๆ แบบ</p> <p>๒. การเลือกใช้ขนาดช่องรับแสง ช่องรับแสงแคบจะให้ช่วงความชัดหรือ Depth of Field มากกว่าช่องรับแสงกว้าง โดยปกติการถ่ายภาพน้ำตกจะต้องการภาพที่ชัดตั้งแต่ด้านหน้าไปจนถึงด้านหลัง เพื่อให้ได้ภาพใกล้เคียงตาเห็นมากที่สุด ควรเลือกใช้ช่องรับแสงปานกลางถึงแคบเป็นหลัก เช่น f/๘ , f/๑๑ , f/๑๖ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเลนส์และระยะชัดด้วย</p> <p>๓. การวัดแสง การถ่ายภาพน้ำตกมักจะเจอปัญหาเรื่องการวัดแสงค่อนข้างมากหากภาพมีส่วนที่เป็นสายน้ำสีขาวมาก ภาพมักจะมืดกว่าปกติ ทำให้สายน้ำไม่ขาว ส่วนภาพที่มีส่วนต้นไม้ในเงาหรือมีหินสีเข้มๆ มาก ภาพ</p>

		<p>มักจะสว่างมากกว่าปกติ รวมทั้งมักจะมีแดดส่องเป็นส่วนๆ แสงไม่สม่ำเสมอ ทำให้ภาพมืดสว่างเป็นส่วนๆ กล้องดิจิทัลจะมีระบบวัดแสงให้เลือกใช้อยู่ ๓ระบบใหญ่ ๆ คือ ระบบวัดแสงแบ่งพื้นที่ (Multi-segment light metering) ระบบวัดแสงเฉพาะจุด (Spot light metering) และระบบวัดแสงเฉลี่ยหนักกลาง (Center-weight average light metering) หากเป็นมือใหม่แนะนำให้ใช้ระบบวัดแสงแบบแบ่งพื้นที่ จะสามารถแก้ปัญหาภาพมืดหรือสว่างเกินไปได้ดีโดยไม่ต้องไปปรับแก้ค่าการ เปิดรับแสงมากนัก แต่ต้องดูค่า Histogram อย่านให้ส่วนสว่าง โดยเฉพาะบริเวณสายน้ำตกสว่างเกินไป ส่วนมืดไม่ต้องกังวลมากเพราะสามารถดึงรายละเอียดขึ้นได้ไม่ยากเท่าไรนัก</p>
--	--	--

เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก

การถ่ายภาพน้ำตก มิใช่เรื่องยากอะไรนัก แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายซะทีเดียวหากผู้ถ่ายภาพไม่ได้ต้องการภาพน้ำตกให้ออกมา เหมือนภาพถ่ายทั่ว ๆ ไป ที่กล้องประเภทพกง่ายถ่ายสะดวกก็ถ่ายได้ หากต้องการภาพน้ำตกสวย ๆ ผู้ถ่ายภาพต้องรู้วิธีเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์ การควบคุมช่องรับแสง วัตถุประสงค์กับภาพที่ต้องการ ที่เหลือคือเทคนิคเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การใช้ฟิลเตอร์ การจัดองค์ประกอบภาพ หรือการรอจังหวะแสง ก็จะได้ภาพน้ำตกสวย ๆ กลับมาชื่นชม

เริ่มต้นด้วยการเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้

๑. กล้องชนิดใดก็ได้ครับ compact หรือ dsr
๒. ขาตั้งกล้อง
๓. สายกดชัตเตอร์
๔. C-PL FILTER (ถ้ามี)
๕. เสื้อกันฝน ร่ม
๖. รองเท้าเดินป่า (ถ้ามี)

สิ่งที่ควรเตรียมไปด้วยในการถ่ายภาพน้ำตก

๑. เสื้อกันฝน สำหรับคลุมตัวและกระเป๋ากล้องไม่ให้เปียกฝนระหว่างการเดินทาง
๒. ถุงพลาสติก สำหรับคลุมกล้อง กระจ่างกล้อง หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ จากฝนและละอองน้ำขณะใช้งาน
๓. ผ้าขนหนูผืนเล็ก หรือผ้าอะไรก็ได้ที่ซับน้ำได้ดี สำหรับเช็ดภายนอกตัวกล้องและเลนส์เวลาที่เลนส์โดนน้ำ
๔. กระจ่าง กล้อง ควรใช้กระจ่างกล้องคุณภาพดี แบบที่สามารถกันน้ำกันฝนได้ ถ้าเป็นกระจ่างคุณภาพต่ำ เวลาโดนน้ำ น้ำจะสามารถซึมเข้าไปภายในกระจ่างได้ ทำให้กล้องและเลนส์ที่อยู่ภายในมีโอกาสเสียหายได้ง่ายมาก และยังทำให้ภายในกระจ่างขึ้น กล้องพวกไฟฟ้ามีโอกาสทำงานผิดปกติและเลนส์ขึ้นราได้หากเก็บกล้องเอาไว้เป็นเวลานาน
๕. ผ้าเช็ดเลนส์ สำหรับเช็ดฟิลเตอร์และชิ้นเลนส์เมื่อเลนส์โดนละอองน้ำ จะใช้ผ้าแห้งแกะ หรือผ้าแบบไมโคร

ไฟเบอร์ก็ได้

๖. ฟิลเตอร์ป้องกันหน้าเลนส์ จะเป็นฟิลเตอร์ UV หรือ Skylight ก็ได้ จะช่วยไม่ให้ละอองน้ำโดนหน้าเลนส์โดยตรง

๗. ขาตั้งกล้องและสายกวดชัตเตอร์

๘. เลนส์ เลนส์ควรเป็นเลนส์มุมกว้างอย่างน้อย ๒๑มม.ขึ้นไปจะเป็นช่วงที่ใช้งานบ่อย ส่วนเลนส์เทเลโฟโต้จะสามารถถ่ายภาพเฉพาะส่วนหรือถ่ายภาพน้ำตกจากระยะไกล ได้ดี

๙. ฟิลเตอร์ ND และฟิลเตอร์ PL ฟิลเตอร์ PL เป็นฟิลเตอร์สำหรับตัดแสงสะท้อนใบไม้ ทำให้ใบไม้มีสีเขียวเข้ม รวมทั้งตัดแสงสะท้อนน้ำ แสงสะท้อนจากก้อนหิน ช่วยให้ภาพมีสีเข้มขึ้น และยังช่วยลดแสงประมาณ ๑.๕-๒ stop ทำให้ได้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำลงเพื่อให้น้ำดูนุ่มนวล ส่วนฟิลเตอร์ ND ใช้ในการลดแสงเพื่อลดความเร็วชัตเตอร์ลงเพียงอย่างเดียว

พื้นฐานการถ่ายภาพน้ำตก

การถ่ายภาพน้ำตกจะมีหลักการใหญ่ ๆ อยู่ นอกเหนือไปจากเรื่องของทิศทางของแสง และการจัดองค์ประกอบ คือ

๑. การเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์ หลักการพื้นฐานคือ ความเร็วชัตเตอร์สูงจะหยุดสายน้ำให้นิ่ง ส่วนความเร็วชัตเตอร์ต่ำจะทำให้สายน้ำดูพลิ้วไหวและนุ่มนวลเป็นหลัก จะเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์ระดับใดขึ้นกับว่าช่างภาพต้องการให้สายน้ำออกมา เป็นอย่างไรเป็นสำคัญ สายน้ำนุ่มๆ จะทำให้น้ำตกดูเล็ก ไม่แข็งกร้าว เหมาะกับน้ำตกที่มีน้ำไม่มากเกินไปนัก ส่วนความเร็วชัตเตอร์สูงทำให้น้ำตกดูรุนแรง เหมาะกับน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีพลังมากๆ

ระดับความเร็วชัตเตอร์ที่ทำให้สายน้ำหยุดนิ่งหรือพลิ้วไหวไม่สามารถระบุออกมาได้ว่าเป็นเท่าไร เพราะขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น ปริมาณน้ำ ความเร็วของสายน้ำ เลนส์ที่ใช้ เป็นต้น ถ้าสายน้ำไหลเร็ว รุนแรง น้ำมีปริมาณมาก หรือใช้เลนส์เทเลโฟโต้ การจะจับภาพให้หยุดนิ่งจะต้องใช้ความเร็วชัตเตอร์ที่สูงมาก เช่น ๑/๑,๐๐๐ วินาที เป็นต้น ในขณะที่สายน้ำซึ่งไหลเอื่อยอาจจะใช้ความเร็วชัตเตอร์เพียง ๑/๑๒๕วินาทีก็สามารถหยุดภาพได้ สำหรับมือใหม่ควรจะใช้ความเร็วชัตเตอร์ไว้หลาย ๆ ระดับจะได้มีรูปให้เลือกหลาย ๆ แบบ

๒. การเลือกใช้ขนาดช่องรับแสง ช่องรับแสงแคบจะให้ช่วงความชัดหรือ Depth of Field มากกว่าช่องรับแสงกว้าง โดยปกติการถ่ายภาพน้ำตกต้องการภาพที่ชัดตั้งแต่ด้านหน้าไปจนถึงด้านหลัง เพื่อให้ได้ภาพใกล้เคียงตาเห็นมากที่สุด ควรเลือกใช้ช่องรับแสงปานกลางถึงแคบเป็นหลัก เช่น $f/8$, $f/11$, $f/16$ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเลนส์และระยะชัดด้วย

๓. การวัดแสง การถ่ายภาพน้ำตกมักจะเจอปัญหาเรื่องการวัดแสงค่อนข้างมากหากภาพมีส่วนที่เป็นสายน้ำสีขาวมาก ภาพมักจะมืดกว่าปกติ ทำให้สายน้ำไม่ขาว ส่วนภาพที่มีส่วนต้นไม้ในเงาหรือมีหินสีเข้มๆ มาก ภาพมักจะสว่างมากกว่าปกติ รวมทั้งมักจะมีแดดส่องเป็นส่วนๆ แสงไม่สม่ำเสมอ ทำให้ภาพมืดสว่างเป็นส่วนๆ กล้องดิจิทัลจะมีระบบวัดแสงให้เลือกใช้อยู่ ๓ระบบใหญ่ ๆ คือ ระบบวัดแสงแบ่งพื้นที่ (Multi-segment light metering) ระบบวัดแสงเฉพาะจุด (Spot light metering) และระบบวัดแสงเฉลี่ยหนักกลาง (Center-weight average light metering) หากเป็นมือใหม่แนะนำให้ใช้ระบบวัดแสงแบบแบ่งพื้นที่ จะสามารถแก้ปัญหาภาพมืดหรือสว่างเกินไปได้ดีโดยไม่ต้องไปปรับแก้ค่าการ เปิดรับแสงมากนัก แต่ต้องดูค่า Histogram อย่านำส่วนสว่างโดยเฉพาะบริเวณสายน้ำตกสว่างเกินไป ส่วนมืดไม่ต้องกังวลมากเพราะสามารถดึงรายละเอียดขึ้นได้ไม่ยากเท่าไรนัก

สำหรับระบบวัดแสงเฉลี่ยหนักกลาง หากมีสายน้ำสีขาวมาก ๆ ในภาพต้องเปิดรับแสงเพิ่มกว่าที่วัดได้ประมาณ ๐.๕-๑.๕ stop และถ้ามีส่วนต้นไม่มีดี ๆ หรือหินสีเข้ม ๆ มาก ๆ ควรลดค่าการเปิดรับแสงลงจากที่วัดได้ ๐.๕-๑ stop และควรดูค่า Histogram เช่นเดียวกัน

ระบบวัดแสงเฉพาะจุดใช้กับการถ่ายภาพน้ำตกได้ดีมาก โดยเบื้องต้นแนะนำให้วัดแสงที่ตัวสายน้ำ โดยให้พื้นที่วัดแสงเข้าไปอยู่ภายในสายน้ำ หากเป็นการถ่ายภาพตามแสงหรือแสงมาจากด้านข้าง มีแดดส่องลงที่สายน้ำอย่างสม่ำเสมอ เลือกวัดแสงส่วนสายน้ำโดนแสง แล้วเปิดรับแสงเพิ่มขึ้น ๒ stop แต่ถ้าเป็นสภาพอากาศครึ้ม ๆ แดดไม่ออก แนะนำให้วัดแสงส่วนสายน้ำที่ขาวที่สุดในภาพ แล้วเปิดรับแสงเพิ่มขึ้น ๑-๑.๕ stop ค่าแนะนำสำหรับผู้เริ่มใช้ระบบวัดแสงเฉพาะจุดใหม่ ๆ คือ ควรถ่ายภาพคร่อมค่าการเปิดรับแสงเอาไว้ด้วย รวมทั้งดูค่า Histogram ด้วยเช่นกัน

การวัดแสงสำหรับกล้องดิจิทัลมีข้อแนะนำเบื้องต้นดังนี้

๑. ควรวัดแสงเฉพาะจุดบริเวณสายน้ำ แล้วชดเชยแสงโอเวอร์ ๑.๕ stop สำหรับสายน้ำที่โดนแสงปกติ และ ๒ stop สำหรับสายน้ำที่โดนแสงแรงๆ
๒. ควรถ่ายคร่อมค่าการเปิดรับแสงเอาไว้ (ใช้ขาตั้งกล้อง) เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้ภาพที่ดีที่สุดเสมอ และหากภาพมีความแตกต่างของแสงสูงมากๆ ยังสามารถนำภาพที่ถ่ายคร่อมเอาไว้มาทำภาพ HDR ได้อีกด้วย
๓. ควรถ่ายภาพเป็น RAW File เพื่อจะสามารถปรับแก้สี แสง ดังรายละเอียดส่วนเงาได้ในภายหลัง
๔. ควรดู Histogram เพื่อตรวจสอบค่าแสงเสมอ

การตั้งสมดุลสีของแสง

น้ำตก มักจะอยู่กลางป่าเขา จะมีการสะท้อนแสงสีเขียวค่อนข้างมาก และหากแดดไม่ออกหรือน้ำตกอยู่ในร่ม ภาพจะติดสีน้ำเงินมากเป็นพิเศษ หากมีแดดออกแนะนำให้ตั้งระบบสมดุลสีไว้ที่ Daylight หรือ Auto ก็ได้ หากไม่มีแดดให้ตั้งไว้ที่ Shade หรือ Auto หากอยู่ในป่ากลางหุบและมีแสงสีเขียวสะท้อนมาก แนะนำให้ใช้ Custom White Balance โดยการตั้งสมดุลสีของแสงกับสายน้ำสีขาว(ต้องแน่ใจว่าน้ำเป็นสีขาวจริงๆ) หรือนำกระดาษขาวไปตั้งสีก็ได้ ไม่ยุ่งยาก และได้สีของภาพที่ดี ส่วนภาพแบบ RAW สามารถแก้สีได้ละเอียดในภายหลัง จึงควรถ่ายภาพ RAW File เอาไว้เสมอ

การตั้งสมดุลสีที่ถูกต้องจะทำให้ได้ภาพน้ำตกและป่าสีสดใส เป็นธรรมชาติอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสีเขียวของใบไม้ และความขาวสดใสของสายน้ำ

การจัดองค์ประกอบภาพเบื้องต้น

การถ่ายภาพน้ำตก โดยปกติจะมีอยู่ ๓ลักษณะ คือ ถ่ายภาพให้เห็นน้ำตกเต็ม ๆ ภาพ ถ่ายภาพน้ำตกโดยมีฉากหน้าประกอบ และถ่ายเจาะเฉพาะส่วนของน้ำตกที่น่าสนใจ

การถ่ายภาพน้ำตกเต็ม ๆ พยายามหามุมที่จะทำให้ตัวเองไปอยู่ระดับกึ่งกลางของน้ำตก เพื่อให้มุมมองไม่อยู่ในมุมมองหรือก้ม ซึ่งจะให้น้ำตกดูเพี้ยนไป มุมจากด้านบนจะให้ น้ำตกดูเต็ม ๆ ยิ่งใหญ่ ส่วนมุมด้านข้างเรา

มักจะได้อาบน้ำที่เร้าใจดี โดยเฉพาะเมื่อมีแสงตกลงมาจากด้านหน้าหรือด้านข้าง มุมด้านข้างจะได้ภาพที่สวยงามอยู่เสมอ การถ่ายภาพน้ำตกเต็มภาพก็คือ จะให้เห็นที่มาที่ไปของสายน้ำเสมอ หากเลนส์ไม่กว้างพอที่จะเก็บภาพทั้งหมด ให้เห็นว่าสายน้ำไหลไปไหนด้วยโดยไม่จำเป็นต้องเห็นที่มาได้ แต่ถ้าสายน้ำเห็นที่มาแต่ไม่เห็นที่ไป ภาพจะดูแปลกๆ หากต้องการฉากหน้าเข้ามาประกอบด้วย ควรเลือกฉากหน้าที่ไม่ไปรบกวนจุดเด่นของภาพ แต่ควรจะช่วยเสริมทั้งเรื่องราวและองค์ประกอบของภาพให้ดูดีขึ้น ฉากหน้าไม่ควรรกรุงรัง การตั้งกล้องบนขาตั้งจะทำให้เรามีสมาธิในการพิจารณาองค์ประกอบภาพในช่องมองภาพได้นาน ๆ และไม่เมื่อยล้าพวงไปกับการถือกล้องให้หนึ่ง และควรเปิดช่องรับแสงให้แคบพอที่จะทำให้ภาพชัดลึกเพียงพอบางครั้งการหามุมภาพอาจจะเป็นเรื่องลำบาก เราควรจะเดินหามุมถ่ายภาพให้เจอก่อนโดยไม่ได้แบกกล้องไปด้วย เพราะจะเสี่ยงต่อการลื่น การปีนป่ายก็ยาก จะเริ่มจากการมองด้วยตาเปล่าก่อน เมื่อพบมุมที่ต้องการแล้วจึงมาดูว่า เลนส์ที่ควรนำมาใช้คือเลนส์อะไร การมองมาก ๆ เดินหามุมมาก ๆ จะช่วยให้เราได้ภาพที่ดีขึ้น และไม่ติดต่อกับอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่ การหามุมภาพจากเลนส์จะรู้สึกเหมือนว่า เลนส์ตัวนี้ทำอะไรได้บ้าง แต่ถ้าเรามองด้วยสายตาก่อนจะรู้สึกได้ว่า เราอยากได้อะไร แล้วอุปกรณ์ชิ้นไหนจะได้ภาพตามที่เรากำลังต้องการ ความมีอิสระทางความคิดจะแตกต่างกัน เสริมแล้วจึงนำกล้องออกมาถ่ายภาพ อย่าสะพายกล้องเดินไปมาเมื่อต้องถ่ายภาพในสภาวะเสี่ยงต่อการเสียหายของ อุปกรณ์

แสงกับการถ่ายภาพน้ำตก

แสงและเงาจะมีผลต่อรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ของภาพ รวมไปถึงโทนสีด้วย หากเราได้แสงและเงาที่เหมาะสมจะทำให้ภาพดูสวย มีสีสันสดใส น่าสนใจมากขึ้น ปกติหากเป็นการถ่ายภาพน้ำตกเต็ม ๆ ควรจะรอให้แสงตกลงบนน้ำตกสม่ำเสมอ เลือกแสงที่มาจากด้านข้างหรือค่อนข้างบนสักหน่อย(หากสามารถกระทำได้)มากกว่าแสงที่มาจากหน้าตรง เพราะแสงที่เข้าข้างจะทำให้หน้าดูขาวใส มีรายละเอียดสูง และแยกแยะจากกันได้ดี ไม่ติดกันเป็นผืนเดียว แต่ถ้ามีลักษณะเป็นแสงเงาตกไม่สม่ำเสมอ ควรจะเลือกให้แสงตกที่ตัวน้ำตกซึ่งเป็นจุดเด่นของภาพ หากน้ำตกอยู่ในเงามืดแล้วส่วนที่เป็นองค์ประกอบรอบข้างมีแสงตก เช่น ต้นไม้ข้างน้ำตกโดนแสง ส่วนน้ำตกไม่โดนแสง หากเราคุมค่าการเปิดรับแสงให้น้ำตกเป็นสีขาว ต้นไม้จะสว่างดูชัดไม่สวย แต่ถ้าคุมแสงที่ต้นไม้ให้พอดี น้ำตกก็จะดำเกินไป หากภาพมีลักษณะแบบนี้ ผมจะไม่ถ่ายภาพ รอเวลาให้แสงไปตกที่น้ำตกแล้วค่อยถ่ายภาพ น้ำตกบางแห่งหันหน้าเข้าหาแสงตอนเช้าหรือบ่าย เราต้องรู้เวลาและเลือกไปในช่วงเวลาที่น่าตกรับแสง แต่ถ้าเป็นน้ำตกที่หันเข้าแนวเหนือใต้และอยู่ในหุบ มักจะไม่มีแสงตก หรืออาจจะไม่มีแสงตกเฉพาะช่วงเวลาหนึ่งของปีเท่านั้น ไม่สามารถรอเช้าบ่ายได้เหมือนน้ำตกที่หันเข้าแนวออกตก เราก็จะเลือกสภาพแสงไม่มีแดดถ่ายภาพน้ำตกนั้นเป็นหลักแสงที่ลอดไปไม้หรือต้นไม้ไปตกที่สายน้ำก็จะทำให้ภาพดูสวย หากแสงไม่มีความแตกต่างกันมากจนเกินไปเราสามารถถ่ายภาพคร่อมค่าการเปิดรับแสงเอาไว้ประมาณ +๒stop จากนั้นนำภาพมาทำภาพ HDR เพื่อดึงรายละเอียดส่วนมืดสว่าง จะช่วยให้ได้ภาพน่าประทับใจที่คนอื่น ๆ ทำได้ยาก รวมทั้งกล้องหลายๆ รุ่นมีระบบดึงรายละเอียดส่วนสว่าง หรือดึงรายละเอียดส่วนมืด ซึ่งจะช่วยให้เก็บรายละเอียดได้ใกล้เคียงตาเห็นในสภาพแสงที่แตกต่างกันมาก ๆ ได้ดีขึ้นด้วย

การรับมือกับละอองน้ำและความชื้น

- กล้องที่นำไปถ่ายภาพน้ำตกควรมีการดูแลรักษาอย่างดีทั้งก่อนและหลังใช้งาน
- กระเป่า กล้องที่ใช้ควรเป็นแบบกันน้ำ ทั้งเนื้อผ้าและซิป มิให้น้ำเข้าไปภายในได้ ภายนอกกระเป่าอาจจะใส่ถุงพลาสติกหรือมีผ้ากันน้ำคลุมกันอีกชั้น รวมถึงตัวกล้องด้วย แต่การคลุมหรือการหุ้มพลาสติกควรทำเป็นการชั่วคราวเท่านั้น เพื่อมิให้ละอองน้ำเข้าไปที่ภายในกล้องหรือกระเป่าเท่านั้น หากคลุมเอาไว้ตลอดจะมีปัญหาเรื่องความร้อนทำให้อายุ CCD สั้น เลนส์เป็นราได้ในระหว่างการใช้งานกล้องในที่ที่มีละอองน้ำมาก ให้คลุมกล้องด้วย

ถุงพลาสติกและหมั่นเช็ดเลนส์และกล้องให้แห้งอยู่เสมอ เลนส์ที่มีละอองน้ำจะทำให้ภาพไม่ชัด อย่าถอดเปลี่ยนเลนส์ในที่มีละอองน้ำพัดผ่าน หากจำเป็นให้เอาตัวบัง อยู่ในที่ลมสงบ หรือหาถุงพลาสติกใบใหญ่มาคลุมเอาไว้จะปลอดภัยกว่าหลัง จากใช้งานเสร็จแล้วควรทำความสะอาดทันที ใช้ลมเป่าไล่ความชื้นทั้งตัวกล้อง เลนส์ แฟลช กระจ่างกล้องให้แห้งสนิทจริงๆ และอย่าปิดกระจ่างจนไม่มีทางระบายอากาศ เพื่อให้ความชื้นและไอน้ำระเหยออกมาได้

ขอบคุณข้อมูลดีๆจาก <http://camerartmagazine.com>

ภาพประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
ของชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ After Action Review (AAR)

๑. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้คืออะไร

การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก ได้แก่

๑.๑ การเตรียมความพร้อมสำหรับ เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตกเพื่อให้มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน และเป็นขั้นตอนที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

๑.๒ มีระบบและกลไกการเตรียมความพร้อมสำหรับ การใช้เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตกให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำ เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตกมาปรับใช้ได้ถูกต้อง

๒. สิ่งที่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก หากต้องการภาพน้ำตกสวย ๆ ผู้ถ่ายภาพต้องรู้วิธีเลือกใช้ความเร็วชัตเตอร์ การควบคุมช่องรับแสง วัดแสงให้ถูกต้องกับภาพที่ต้องการ ที่เหลือคือเทคนิคเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การใช้ฟิลเตอร์ การจัดองค์ประกอบภาพ หรือการรอจังหวะแสง ก็จะได้ภาพน้ำตกสวย ๆ กลับมาเชยชม

๓. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

-

๔. สิ่งที่เกิดความคาดหวังคืออะไร

เทคนิคการถ่ายภาพน้ำตก น้ำตก มักจะอยู่กลางป่าเขา จะมีการสะท้อนแสงสีเขียวค่อนข้างมาก และหากแดดไม่ออกหรือน้ำตกอยู่ในร่ม ภาพจะติดสีน้ำเงินมากเป็นพิเศษ หากมีแดดออกแนะนำให้ตั้งระบบสมดุลสีไว้ที่ Daylight หรือ Auto ก็ได้ หากไม่มีแดดให้ตั้งไว้ที่ Shade หรือ Auto หากอยู่ในป่ากลางหุบและมีแสงสีเขียวสะท้อนมาก แนะนำให้ใช้ Custom White Balance โดยการตั้งสมดุลสีของแสงกับสายน้ำสีขาว (ต้องแน่ใจว่าน้ำเป็นสีขาวจริงๆ) หรือนำกระดาษขาวไปตั้งสีก็ได้ ไม่ยุ่งยาก และได้สีของภาพที่ดี ส่วนภาพแบบ RAW สามารถแก้ไขได้ละเอียดในภายหลัง จึงควรถ่ายภาพ RAW File เอาไว้เสมอ

๕. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ

กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะมีการจัดกิจกรรม ครั้งต่อไปประมาณเดือน ตุลาคม ๒๕๕๕